

a předložila je příslušným stranickým, vládním a odborovým orgánům. Zároveň uložili komisi, aby se znovu energicky zasadila o urychlené zřízení psychologického pracoviště v ČSAV, jakožto výzkumného základu pro využití psychologických poznatků v praxi. Sc

ZPRÁVA O PRVNÍ CELOSTÁTNÍ KONFERENCI PSYCHOLOGŮ PRACUJÍCÍCH VE ZDRAVOTNICTVÍ

13. a 14. prosince 1957 se konala v posluchárně psychiatrické kliniky Karlovy university v Praze 1. celostátní pracovní konference psychologů pracujících ve zdravotnictví, pořádaná Čs. lékařskou společností J. Ev. Purkyně, stálými komisemi psychologů při psychiatrické a pediatrické sekci. Konference se zúčastnilo na 100 psychologů a lékařů z Čech a Moravy; psychologové ze Slovenska byli zastoupeni jen několika jednotlivci.

Na konferenci se dostavil prof. dr. O. Janota, předseda Psychiatrické společnosti J. Ev. Purkyně. Ve svém proslovu uvítal konferenci a vyslovil potěšení nad tím, že se psychologové účastní také výzkumných prací v psychiatrii, což hodnotil jako významnou činnost pro další rozvoj psychiatrie. PhDr. Jan Srnc, asistent pražské psychiatrické kliniky, v úvodním proslovu zdůraznil význam konference pro další vývoj čs. psychologie ve zdravotnictví. Poukázal na to, že rozmanitost příspěvků si vynutila konferenci polythematickou. Připomněl, že těžiště konference má být v diskusi, v níž by byla vítána zejména živá účast lékařů.

Program konference byl rozdělen na tyto thematické okruhy:

1. Psychologie v různých oblastech lékařství.
2. Příspěvky k otázkám psychoterapie.
3. Příspěvky k otázkám psychologie a psychopatologie dítěte.
4. Aplikace experimentálně psychologických metod při řešení otázek ze zdravotnické praxe.

PhDr. Syřišřová přednesla referát na thema »K psychoterapii schizofrenie«. Uvedla zde vlastní zkušenosti s psychoterapií u šesti případů schizofrenního onemocnění. Referát měl ráz předběžného dílčího sdělení z chystané rozsáhlejší práce (bude otištěn v časopise Čs. psychologie). Při rozboru teoretických předpokladů práce přednesla referentka rozličné názory na etiologii, diagnostiku a terapii schizofrenních onemocnění a zdůraznila nutnost pokusit se o vhodnou a účinnou psychoterapii.

Doc. PhDr. Konečný potvrdil v diskusi zkušenost referentky s aplikací slabých podnětů při psychoterapii schizofrenních pacientů. K projevu prof. Janoty dodal, že hosté z lidově demokratických států, kteří byli na návštěvě v ČSR a zhlédli naše psychiatrická zařízení, vesměs přiznali, že klinická psychologie je v ČSR na vyšším stupni než u nich. Tuto skutečnost je třeba považovat za vymoženost čs. psychiatrie.

Ve svém sdělení »Psychotherapie balbuties« podal doc. Konečný přehled názorů na etiologii této poruchy a nastínil psychotherapeutický postup, který v těchto případech prováděl. Kromě nácviku (zdůraznění vokalisace a pod.) se soustředil na odstraňování rušivých momentů emočních (např. strach z lidí), což bylo možno nejúčinněji provést v hypnose. Živé diskuse, která následovala, se zúčastnili kromě psychologů také lékaři a logopédové.

PhDr. Tříška ve svém referátě »K otázce duševního rozvoje dítěte« dokazoval, že vývoj dítěte se děje dialekticky náhlými skoky, tedy nikoliv přímočaře, jak soudí někteří autoři. V diskusi byly proneseny kritické připomínky k metodickému postupu referenta.

Referát PhDr. Švancary o psychologických faktorech úrazů v dětském věku měl spíše ráz preliminárního sdělení. Autor poukázal zejména na nutnost experimentálního řešení otázky příčin dětské úrazovosti.

RNDr. Srp přednesl referát na thema »Vliv psychických činitelů na hladinu cukru v krvi dětských diabetiků«.

Práce byla dělána podle zásad experimentální metodologie. Autor ukázal, že k hyperglykemii u diabetických dětí může dojít i při pouhé vizuální percepci sladkosti, ať už jsou vnímány in natura, anebo na barevném filmu. Výkyv glykemické křivky je signifikantně větší u dětí lačných než u nasycených. Při hyperglykemii diabetických dětí se tedy uplatňují kromě elementárních glykoregulačních mechanismů také mechanismy »psychické«. Toto zjištění má význam i pro léčbu diabetických dětí. Referát se vyznačoval vědeckou seriosností a metodickou promyšleností. Diskuse se zúčastnili zejména lékaři.

Druhý den konference byl zahájen referátem prof. dr. V. Vondráčka za přítomnosti nestora čs. psychiatrie prof. dr. Z. Myslivečka. Předsedající doc. Konečný uvítal oba významné představitele čs. psychiatrické vědy na první celostátní konferenci psychologů.

Prof. Vondráček ve svém referátě na thema »Klinická psychologie a vnitřní lékařství« zdůraznil potřebnost práce klinických psychologů nejen v psychiatrii, nýbrž i v jiných oborech medicíny, především v interním lékařství. Poukázal mimo jiné na výzkum psychiky u různých endokrinních poruch a zmínil se o potřebnosti psychoterapie osob nevyлéčitelně nemocných. Také zařízení nemocnice (barva, malby stěn a pod.) by mělo být pořizováno s přihlédnutím k výsledkům psychologických výzkumů. Prof. Vondráček se zmínil také o otázce účasti psychologa v psychotherapeutickém procesu. Vyslovil názor, že není důvodu, proč by se lékaři měli stavět proti spolupráci psychologa při psychoterapii, když mnohé léčebné úkony jsou svěřovány sestřám a jinému zdravotnímu personálu. Zdůraznil také potřebu větší erudice psychologů v anatomii a fyziologii. Referát byl přijat se živým souhlasem (bude publikován in extenso rovněž v Čs. psychologii).

MUDr. Šrámková ve svém referátě o významu psychologie při prevenci a léčbě tbc poukázala na nutnost všimnout si psychiky tuberkulosních pacientů a psychotherapeuticky napomáhat k jejich vyrovnání s děletrvajícím odloučením od rodin a jinými traumatizujícími vlivy.

PhDr. Chalupa referoval o zjišťování účinků průmyslových jedů na psychiku a uvedl některé zkušenosti s psychologickým vyšetřením, zaměřeným na pozornost a paměť.

MUDr. et PhDr. Šipka hovořil o psychologických momentech při používání anesiesie u dětí a uvedl metodu, jak odstranit u dětí strach z injekční stříkačky a jiné traumatizující činitele. Dr. Horáčková referovala o pokusu sledování poruch koncentrace pozornosti pomocí číselného čtverce. Z výsledku pokusu vyplynulo, že číselný čtverec není vhodným prostředkem pro sledování poruch koncentrace pozornosti u psychotiků, pokud na ni lze usuzovat z modelové psychosy LSD.

O zařazování dětí do zvláštních škol referovala PhDr. Smržová. Zdůraznila nutnost, aby se při zařazování dětí do těchto škol podílel také psycholog svými vyšetřovacími metodami. Takto by mohly být odstraněny dosud časté přehmaty v praxi.

PhDr. Rečková v referátu »K otázce psychických procesů a projevů u paraplegiků« se zabývala psychickými příznaky nemocných a způsobem, jak je možné je psychotherapeuticky ovlivnit.

Referát PhDr. Bondyho byl věnován sledování rozdílů v roschachovském protokolu u skupiny osob střízlivých a u osob euforisovaných malou dávkou alkoholu. Dosavadní výsledky neumožnily autorovi vyvodit určitější závěry.

Prom. psycholog Voborský ve svém příspěvku poukázal na nedostatky při mechanickém přenášení výsledků metod standardisovaných v cizině na naši populaci.

V krátkém referátě o vyšší nervové činnosti a jejím vztahu k psychopatologii a psychiatrii se PhDr. Bárta zabýval některými terminologickými nejasnostmi, které vznikly mechanickým aplikováním termínů z učení I. P. Pavlova v těchto oborech.

První celostátní pracovní konference psychologů ukázala na aktuálnost psychologických otázek ve zdravotnictví a stala se dalším dokladem stále intenzivnější spolupráce lékařů a psychologů.

V. Pinkava - J. Diamant,

Psychiatrická klinika, Praha 2, Ke Karlovu 11

RECENSE A REFERÁTY

Otázky psychiatrie a neuropatologie. Sborník prací leningradské vědecké společnosti neuropatologů a psychiatrů. Sešit 1. Lengorzdravtđěl 1957 (Voprosy psychiatriji i nevropatologii. Sbornik trudov leningradskogo naučnogo obščestva něvropatolog i psichiatrov. Vypusk 1. Lendorzdravtđěl 1957.) Stran 206.

Leningradská skupina Věsvazové společnosti neurologů a psychiatrů zahájila pravidelné vydávání prací svých členů. V prvním sešitu jsou práce hlavně lékařů Balinského leningradské

psychoneurologické nemocnice, která je významná tím, že zde od r. 1929 pracoval I. P. Pavlov na problémech patofyziologie vyšší nervové činnosti. Nemocnice byla basí psychiatrické kliniky I. leningradského medicínského institutu a od r. 1931 zde byla zřizena speciální psychiatrická klinika Institutu experimentální medicíny. Prvním vedoucím této kliniky byl A. G. Ivanov Smolenský, po II. světové válce vedl tuto pavlovskou kliniku A. S. Čistovič, dnes je v jejím čele prof. V. K. Fedorov. Po smrti I. P.